

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรสาคร

**The Administrative Skills of Administrators Enhanced the Operation
on Standards of Internal Quality Assurance Under the Office
of Samut Sakhon Primary Educational Service Area**

สุริยัน ดีรอด¹,

สมชัย ขวลิทธาดา² และ วิเชียร อินทรสมพันธ์³

มหาวิทยาลัยธนบุรี^{1,2}, มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา³,

Suriyan Deerod¹,

Somchai Chawalitthada² and Wichian Intarasompun³

Thonburi University, Bansomdejchaopraya Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E-mail : bankza5604@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครู จำนวน 340 คน จากประชากร 2,273 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane แล้วสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วนของประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (IOC=1.00) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .464 ($R^2 = .464$) ตัวแปรที่มี

* วันรับบทความ : 26 พฤศจิกายน 2566; วันแก้ไขบทความ 28 พฤศจิกายน 2566; วันตอบรับบทความ : 16 ธันวาคม 2566

Received: November 26, 2023; Revised: November 28, 2023; Accepted: December 16, 2023

อิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านมนุษย์ (X4) ด้านเทคนิค (X2) ด้านความรู้ความคิด (X1) และด้านความคิดรวบยอด (X5) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 46.40

คำสำคัญ : ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา; มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

Abstract

The purposes of this descriptive research were to study 1) administrative skills of school administrators, 2) level of operational to quality assurance standards within educational institutions and 3) administrative skills of school administrators affecting operational to quality assurance standards within educational institutions under the Samut Sakhon primary education service area office. The samples used in the study were teachers 340 people from a population of 2,273 people by using Taro Yamane's formula and stratified random sampling of the population. The researcher instruments were a questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation and multiple regression analysis.

The results indicated that 1) level of administrative skills of school administrators under the Samut Sakhon primary education service area office was at a high level, 2) level of operational to quality assurance standards within educational institutions under the Samut Sakhon primary education service area office overall was at a high level and 3) administrative skills of school administrators affecting operational to quality assurance standards within educational institutions under the Samut Sakhon primary education service area office had multiple correlations equal .464 ($R^2 = .464$). The variables with the highest predictive influence were human (x_4), technical (x_2), cognitive domain (x_1) and concept (x_5) were factors affecting operational to quality assurance standards within educational institutions under the Samut Sakhon primary education service area office has statistical significance at the 0.05 level and could predict the operational to quality assurance standards within educational institutions under the Samut Sakhon primary education service area office has 46.40%.

Keyword: administrative skills of school administrators; quality assurance standards within educational institutions; Samut Sakhon primary education service area office

บทนำ

สถานการณ์ในโลกปัจจุบันกำลังประสบกับปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 2019) ซึ่งส่งผลกระทบกับนานาประเทศ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว ทำให้ทั่วโลกต่างหามาตรการรับมือที่ดีที่สุด ด้วยมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมหรือ Social Distancing จนนำไปสู่การสั่งปิดเมือง ปิดเศรษฐกิจ และปิดสถาบันการศึกษาในเวลาถัดมา ซึ่งการที่นานาประเทศได้รับคำสั่งให้งดการทำกิจกรรมต่างๆ ในรูปแบบ On site โดยเฉพาะในสถานศึกษาในทุกระดับรวมถึงประเทศไทยส่งผลให้สถาบันการศึกษาเกิดสภาวะการเรียนรู้ที่ถดถอยแก่ผู้เรียน เนื่องจากการเข้าถึงเทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอนของนักเรียนไทยที่ยังไม่ทั่วถึงจึงส่งผลให้เกิดความไม่คล่องตัวในด้านต่างๆ อาทิเช่น การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา การปฏิบัติงานต่างๆของครูในสถานศึกษา และการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากกับระบบการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักถึงสถานการณ์ดังกล่าวและคำนึงถึงความปลอดภัยและสุขภาพของนักเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา กอปรกับการจัดการเรียนการสอนที่เกิดสภาวะถดถอย จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำทักษะการบริหารมาปรับใช้กับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งต้องมีการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขึ้น เพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตามที่พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ.2553 ได้กำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอกเป็นส่วนหนึ่งของบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก หากสถานศึกษาต้องการให้การประกันคุณภาพเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำทักษะการบริหารมาปรับประยุกต์ใช้กับการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพโดยมีการนำผลการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษา มาใช้ร่วมด้วยเพื่อทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และคงไว้ซึ่งความสามารถในการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดอย่างยั่งยืนขององค์กรในระยะยาว ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกที่ จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต (ฐานิตา นางลอย, 2557)

ในการบริหารจัดการสถานศึกษาผู้บริหารต้องกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้วิธีการบริหารจัดการที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามศักยภาพและสถานศึกษานั้น การให้อิสระในการดำเนินการด้วยตนเอง จะทำให้เกิดความคล่องตัวสามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ทันต่อเหตุการณ์ และเพื่อให้การดำเนินงานนั้นบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารควรมีทักษะในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่สามารถจะครอบคลุมภารกิจและบทบาทได้ทั้งหมดซึ่งจะต้องมีทักษะการบริหาร 3 ด้านที่ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพตามแนวคิดของโรเบิร์ต แอล แคทซ์

ประกอบด้วย ทักษะด้านเทคนิควิธี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพเป็นบุคคลมีองค์ความรู้ ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ มีความสามารถและความเข้าใจ มีทักษะในเชิงการบริหารงานเป็นอย่างดี กล้าคิดกล้าพูด กล้าตัดสินใจ เป็นนักประสานงานที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเป็นผู้นำ ทั้งทางด้านผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ รู้เท่าทันและรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยสามารถเป็นผู้นำไปสู่การปฏิบัติ และรู้จักระดมทรัพยากรการบริหารทั้งหมดมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานสูงสุดอันจะเป็นแบบอย่างเอื้อให้บุคลากร ในสถานศึกษามีทักษะการบริหารสถานศึกษาไปด้วย (Robert L. Katz, 1955)

ส่วนภารกิจด้านบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยทักษะทางการบริหารงานในสถานศึกษาทั้งความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาในระดับต่างๆ ตามสายงานต้องมีความรู้เรื่องการบริหารงานอย่างเหมาะสม ผู้บริหารจำเป็นจะต้องศึกษาทักษะการบริหารงานโดยตรง เพราะการบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ และเป็นวิชาชีพชั้นสูง (จันทราณี สงวนนาม, 2555) หากผู้บริหารสถานศึกษานำวิธีการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายใน ดังแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ว่าด้วยเรื่อง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 หมวด 6 ว่าด้วยเรื่อง มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรา 51 ได้กำหนดไว้ว่าในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการอาชีวศึกษาหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข (ฝ่ายวิชาการ) ซึ่งการที่เราจะทราบว่าสถานศึกษาของเรานั้นมีคุณภาพ มีขีด

ความสามารถในการใช้งาน ดีในระดับใดนั้น คงต้องมีการวัด และการประเมินในสิ่งนั้น อย่างมีกระบวนการที่ถูกต้องเป็นสากล การศึกษาก็คล้ายกัน ต้องมีการนำเสนอให้ทราบว่ามีความหมายอย่างไร อะไรคือตัวชี้วัด วัดได้อย่างไร วัดได้แค่ไหน ใครเป็นผู้กระทำ ใครเป็นคนวัด มีการนำเสนอโดยวิธีการอย่างไร เมื่อใด เพื่อให้ผู้ใช้มีความมั่นใจว่าสิ่งนั้น เขาสามารถนำไปใช้ได้ตรงตามความต้องการ และให้ประโยชน์กับผู้ใช้มากที่สุด การประเมินคุณภาพเป็นเบื้องต้นมี ดังนี้ 1) การประเมินเป็นการให้ข้อมูลที่ช่วยให้มีการปรับปรุงตนเองให้ทำงานได้ดีขึ้น 2) การประเมินเป็นงานที่ต้องทำในวงจรการทำงานอยู่แล้ว ไม่ใช่การเพิ่มภาระ 3) การประเมินเป็นงานที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง 4) การประเมินเป็นงานของทุกคน ไม่ใช่การสร้างผลงานทางวิชาการของใคร 5) การประเมินเป็นงานที่ต้องทำด้วยใจเป็นกลาง สะท้อนผลงานตามความเป็นจริง 6) การประเมินเป็นงานที่ทุกคนต้องทำด้วยความเต็มใจ และอยากทำ 7) การประเมินเป็นงานที่ต้องทำให้ถูกต้องตามหลักวิธีการ ผู้ทำต้องมีความรู้ในการประเมิน 8) การประเมินเป็นเรื่องที่ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันทำให้เสร็จ 9) การประเมินเป็นงานที่ต้องเอาผลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง 10) การประเมินเป็นงานที่ต้องเผยแพร่ผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบ การประกันคุณภาพการศึกษามีความสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการ 3) ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษาที่มีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ (ธร สุนทรายุทธ, 2556) ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาการศึกษาสำหรับอนาคต จึงต้องมีคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมทั่วประเทศ การศึกษาไม่ใช่เพียงการใช้ชีวิตระยะเวลาหนึ่งใน โรงเรียนเท่านั้น แต่เป็นเหมือนปัจจัยในการดำรงชีวิตที่ทุกคนต้องแสวงหาและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาตนเอง ครอบครัว หน้าที่การงาน ตลอดจนความก้าวหน้าและความมั่นคงของประเทศ การ ประกันคุณภาพการศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้าง ความมั่นใจว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาระดับประถม ศึกษาเป็นการศึกษาระดับพื้นฐาน ระดับปฏิบัติที่ต้องมีกระบวนการบริหารที่ดีที่สามารถนำไปสู่ คุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในความเป็นมาตรฐาน ในการจัดการศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (สุภาพร บุญมาก, 2552) การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับสถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพกระบวนการบริหารการศึกษา (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2552)

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญ และมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่งและเหมาะสม เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ระดับสูงในการจัดการศึกษานั้นผู้บริหารมีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีการกำกับ ติดตาม ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ได้รับการพัฒนาความสามารถของตน และสามารถนำความรู้มาพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งทักษะการของผู้บริหารนอกจากที่จะสำคัญมากแล้ว การบริหารสถานศึกษาจะสำเร็จได้ต้องมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

จากสภาพปัญหาความจำเป็น และความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อให้ทราบถึงระดับทักษะการบริหารของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครอยู่ในระดับใด และการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ และทักษะการบริหารของผู้บริหารด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ระเบียบการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 102 โรงเรียน ซึ่งจำนวนครูทั้งหมด 2,273 คน กลุ่มตัวอย่างมาจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) ใช้ระดับอำเภอของสถานศึกษาเป็น ชั้นภูมิ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 340 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 340 ชุด ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งและวิทยฐานะ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวความคิดของ Thelbert L Drake. And William H Roe (1986) ประกอบด้วย 1) ทักษะความรู้ความคิด 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านมนุษย และ 5) ทักษะด้านความคิดรวบยอด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามแนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์มาวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) เท่ากับ .991

การเก็บรวบรวมข้อมูล

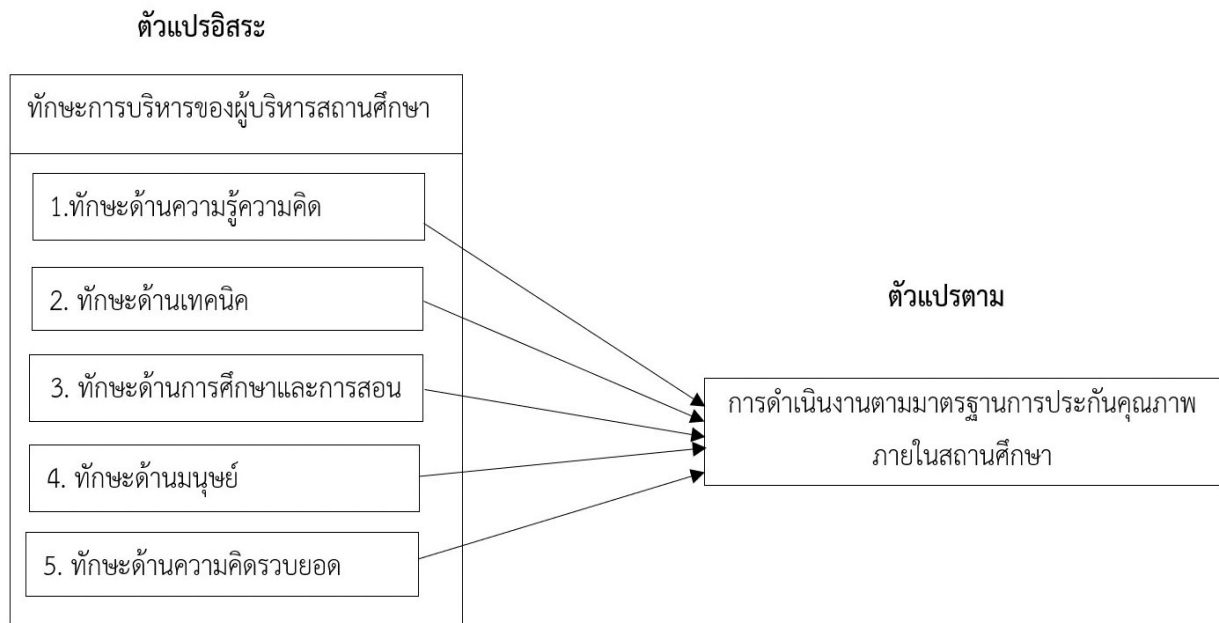
1. ขออนุญาตจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กับสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรสาครแต่ละแห่งด้วยตนเอง
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
4. เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และจัดลำดับข้อมูล โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่สมบูรณ์จำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
5. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
3. การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของเดรกและโรว์ (1986) ซึ่งประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ทักษะด้านความรู้ความคิด 2) ทักษะด้านเทคนิค 3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน 4) ทักษะด้านมนุษย และ 5) ทักษะด้านความคิดรวบยอด ส่วนการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการดำเนินการให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการประกันคุณภาพ พ.ศ.2561 สามารถแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (โดยภาพรวม) (n = 340)

	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1.	ด้านความรู้ความคิด	4.32	0.68	มาก	4
2.	ด้านเทคนิค	4.34	0.70	มาก	2
3.	ด้านการศึกษาและการสอน	4.44	0.60	มาก	1
4.	ด้านมนุษย	4.33	0.63	มาก	3
5.	ด้านความคิดรวบยอด	4.31	0.62	มาก	5
	รวม	4.35	0.65	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.65$) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการศึกษาและการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.60$)

รองลงมาได้แก่ ด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.33$,S.D. = 0.70) ส่วนด้านความคิดรวบยอด มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.31$,S.D. = 0.62)

2. ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (โดยภาพรวม) (n = 340)

การดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านคุณภาพผู้เรียน	4.37	0.63	มาก	1
2. ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา	4.35	0.61	มาก	2
3. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.33	0.64	มาก	3
รวม	4.35	0.63	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่าระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.63) รองลงมาได้แก่ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.61) ส่วนด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.64)

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (n = 340)

ตัวแปรทำนาย	b	β	t	p
1. ด้านมนุษย์ (X ₄)	.883	.113	7.840	.000
2. ด้านเทคนิค (X ₂)	.468	.112	4.176	.000
3. ด้านความรู้ความคิด (X ₁)	.415	.105	3.963	.000
4. ด้านความคิดรวบยอด (X ₅)	.403	.146	2.755	.600

5. ค่าคงที่ (Constant)	18.269	-	5.915	.000
R = .681 , R ² = .464 , R ² _{adj} = .457 , F _{change} = 7.590				
df1 = 1 , df2 = 335 , Sig. < 0.05 , SE est. = 3.185 , a = 18.269				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรอิสระทั้งหมดของงานวิจัย ด้านมนุษย์ (X₄), ด้านเทคนิค (X₂) ด้านความรู้ความคิด (X₁) และด้านความคิดรวบยอด (X₅) สามารถร่วมกันทำนายตัวการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 46.40 (R² = .464) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อปรับค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ที่มีค่าเท่ากับ 3.185 (SE_{est} = 3.185) พบว่า ปัจจัยทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายตัวการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้ถึงร้อยละ 45.70 (R²_{adj} = .457) ส่วนอีกร้อยละ 54.30 เกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอื่นที่ไม่นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาครั้งนี้ ตัวแปรที่มีอิทธิพลในการทำนายสูงสุด คือ ด้านมนุษย์ (β = 0.113) รองลงมา คือ ด้านเทคนิค (β = 0.112) ด้านความรู้ความคิด (β = 0.105) และด้านความคิดรวบยอด (β = 0.146)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายตามลำดับของสรุปผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ด้านที่สูงที่สุด คือ ด้านการศึกษาและการสอน รองลงมาคือ ด้านเทคนิค ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคิดรวบยอด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญที่สุดในการบริหารงานต่างๆ ในสถานศึกษา เพราะผู้บริหารมีฐานะเป็นผู้นำ ผู้กำกับดูแล มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความคิด วิจารณญาณและความคิดสร้างงานเพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานด้านการศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นผู้ชำนาญการทางการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐะปะนีย์ สระทองพรม (2556) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยพบว่าทักษะการบริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิต

จากมาไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารมีทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านการศึกษาและการสอน เช่นเดียวกับ พรทิพย์ หอมแก้ว (2564) ได้ทำการวิจัย ทักษะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลใน จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะด้าน มนุษย์ ทักษะด้านมโนภาพ และทักษะด้านเทคนิค นอกจากนั้นผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย มลฤดี สอนดี (2565) ได้ทำการวิจัยทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ทักษะด้านภาวะผู้นำ ทักษะ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค และด้านความคิดรวบยอด

2. ระดับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาใน รายละเอียด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน รองลงมา คือ ด้าน กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านกระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการตามมาตรฐานการประกัน คุณภาพภายในเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการตามมาตรฐานการศึกษาทั้ง ด้าน ได้แก่ 3ด้านคุณภาพ ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกฎ กระทรวงศึกษาธิการ (2561) ที่ให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน สถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา แต่ละระดับ และประเภทการศึกษาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มี การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนา สถานศึกษา ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้น สังกัดหรือหน่วยงาน ที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ตามวรรคหนึ่งเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามี หน้าที่ในการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์รักษ์ สามคัมพิมพ์ (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารโดย

ใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา ผลการวิจัยเป็นรายด้านพบว่า ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับสูงที่สุดกว่าทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ของสถานศึกษาอย่างชัดเจนวางแผน และดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ทุกกลุ่มเป้าหมาย และดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ดำเนินงานพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ วางแผนและการจัดการข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยภายใต้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานและมีการ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องนอกจากนั้น ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับ

3. ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งได้แก่ ด้านมนุษย (X₄) , ด้านเทคนิค (X₂), ด้านความรู้ความคิด (X₁) และด้านความคิดรวบยอด (X₅) สามารถพยากรณ์การดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้ร้อยละ 46.40 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อการบริหารจัดการ ในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพผู้เรียนหรือด้านอื่นๆ ก็ตาม อีกทั้งยังเป็นตัวกำหนดแนวทางการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานที่ใช้มาตรฐานทางการศึกษาเป็นตัวกำหนดนั้น ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมาย ในด้านการปฏิบัติงานให้สำเร็จตรงกับความต้องการทางการศึกษาและตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญญาดา เกติมณีเดชกร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดคือด้านมนุษยด้านความคิด รวบยอดด้านการศึกษาและการสอน ด้านความรู้ความคิดและด้านเทคนิค ตามลำดับ 2) มาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุดคือ ด้านกระบวนการบริหาร และการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล และด้านคุณภาพของผู้เรียน ตามลำดับ 3) ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 คือ ด้านเทคนิค ด้านการศึกษาและการสอน ด้านความคิดรวบยอด และด้านมนุษย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วม อบรม แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกด้านแก่คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผน กำหนดทิศทางในการปฏิบัติงาน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแลและประเมินผลรายด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง มีเทคนิคที่หลากหลาย และเป็นปัจจุบัน สร้างเครื่องมือการนิเทศให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสามารถแก้ไขปัญหาได้
3. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้พัฒนาและปรับปรุงด้านกระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลที่เกิดจากการศึกษาและการสอน เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดสัมฤทธิ์ผลที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนและสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำแนวคิด ทฤษฎี ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มาใช้ในงานวิจัยกับการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารศึกษาในหน่วยงานอื่นๆ เพื่อมาแนวทางในการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป
3. ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเนื่องจาก การดำเนินการตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินผลภายในและ ภายนอกสถานศึกษา จากสำนักงาน สมศ. ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีการส่งผลการประเมินและได้รับการรับรอง จากสำนักงานดังกล่าว
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการดำเนินงานตาม มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นๆ เพื่อ เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *การประกันคุณภาพ (กฎกระทรวง)*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จันทรานี สงวนนาม. (2555). *ทักษะการบริหารกับผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐะปะนีย์ สระพรหมทอง (2556). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐานิตา นางลอย. (2557). *การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอธำตุพนม จังหวัดนครพนม*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ธ สุนทรายุทธ. (2556). *ทฤษฎีองค์การและพฤติกรรม : หลักการ ทฤษฎีการวิจัย และการปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร.
- เบญญาดา เกิดมณีเดชากร (2563). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พรทิพย์ หอมแก้ว. (2564). *ทักษะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์รักษ์ สามคุ้มพิมพ์. (2556). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มลฤดี สวนดี. (2565). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: นาซิลป์โฆษณา.

สุภาพร บุญมาก. (2552). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับมาตรฐานด้านบริหารและการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร*

Robert L. Katz (1955). "*Skill of an Effective Administration.*" Harvard Business Review 33 (January - February, 1955).

Thelbert L Drake and William H Roe. (1986), *The Principalship*, 3rd ed. (New York : Macmillan; London : Collier Macmillan). 29-30.